

Haus sokneråd v/Madli Hannisdal
Hansdalsvegen 285,
5281 Valestrandsfossen

PRESTEBRUA I HAUS – RAPPORT FRÅ SYNFARING

Eg viser til synfaring 10.10.22. Føremålet med synfaringa var å gjera ei vurdering av omfanget av skadane på brua og kva tiltak som må til for å setja brua i stand.

Fylgjande er ein kort rapport.

Skadebildet

Figur 1 Det skadde området er på oversida av brua (oppstraums). Det tydelege søkker ein kan avlesa på parapetet (det oppmura rekkverket) avspeglar ei setning som går heile vegen nedover mot fundamentet og innover i murverket.

Som det går fram av foto over, er ein vesentleg del av murverket oppstraums prega av ei djuptgåande setning som tydeleg har sett sine spor i det ytre murverket heilt ned mot fundamentet, men også som ei fordjuping i «vegbana» og som ein deformasjon av parapetet. Desse ovringane viser at ein må rekna med at skaden også går eit stykke innover i murverket i

det aktuelle området. Skadebildet er omtala i tidlegare rapportar og det er der slege fast at denne skaden har utvikla seg gjennom dei siste åra. Han trugar i dag delar av brua med ukontrollert kollaps.

Det skadde området ligg mellom dei to vassfara i brua. Før demontering vil det vera heilt uråd å slå fast nøyaktig kor stort område som er skadd eller påverka av skaden. Det vil såleis vera svært vanskeleg å seia på førehand kor stort omfang reparasjonsarbeidet vil ha. Det vedlagde kostnadsoverslaget avspeglar ei vurdering av skadeomfanget – etter beste skjøn – av Kjetil Monstad og underskrivne. Ein kan tenkja seg at ei demontering vil avsløra eit skadeomfang som både kan vera mindre og større.

Istandsetjing – operasjonar/deloperasjonar

<i>Gjeremål/tilfang</i>	
Sikringstiltak.	Gjeld sikring av ståande parti av brua, og trygging av arbeidsplassen for utøvarane.
Stillas	Det er pårekna at stillas vert å montera når grunnarbeidet er utført og den fyrste faste i oppattmuringa er gjennomført. Stillas vil også kunna letta tilkomst og transport av materiale til/frå arbeidsstaden.
Demontering – teknikk/hjelpemiddel	Det er mogleg å ta ut til massar beste sider og fordela massane. Ein del av steinen vil kunna transporterast ut manuelt, men andre hjelpemiddel (større stein) kan vera: kompaktlastar, gravemaskin og/eller kran («edderkopp»). For å betra bereevna til underlaget kan ein leggja ut forskalingsflakar i dobbelt lag.
Deponering av stein for gjenbruk, og plassering av ny stein	Det er god plass i området til å plassera ut og sortera steinmassar – utan vesentleg bry for dei som elles bruker området til andre føremål. Slike område må avskjerast for publikum og merkast.
Grunnarbeid	Ein reknar med at skaden på brua kan ha noko av si årsak i sviktande fundament. Dette vil fyrst vera klargjort etter demontering. I så tilfelle vil det vera trong for refundamentering. Nærbilde av det skadde området viser at steinar har sige ut heilt nede, og ein ser tydelege utbulingar lenger oppe i murverket. Dette er indikasjonar på skade som har utgangspunkt heilt nede i/ved fundamentet.
Atterreising/oppattmuring	Det vert pårekna at det er plass til to personar ved oppstarten av oppattmuringa. Seinare vil ein kunna auka opp talet til murarar, kanskje til to arbeidslag, kvart med to personar som jobbar saman. Med kvalifiserte folk vil ein dermed kunna korta ned den samla anleggstida. Ved oppattmuringa vil ein kunne ha nytte av m.a. hjelpemiddel som: kompaktlastar, gravemaskin (i fasar av arbeidet) og ein kran med noko rekkevidd (ein tenkjer her ein s.k. «edderkopp» som vert stødd opp med bein og som har tilstrekkeleg laste- og svingevne og rekkevidd.). Det vert elles rekna med at det vil vera behov for supplering med noko ny stein. Ein bør ta sikte på å få tak i stein –til muring og fylling - ifrå nærområdet eller frå leverandørar innan rimeleg nærleik. Steinen må så langt det er råd, ha tilsvarande eigenskapar som den opphavlege i brua.

Sluttord

Hellebrua over Straumen ved Mjeldavågen må reknast som eit kulturminne av særskilt høg verdi, eit fysisk anlegg som både fortel eit stykke samferdselshistorie, men som også utgjer ein viktig del av ein samla kulturmiljø der også kyrkja og prestegarden inngår som viktige element. Omsynet til og respekt for kulturminnet må såleis vera eit hovudpunkt ved istandsetjinga. Dette legg føringar på val av materiale, på arbeidsmetodar og på utføringa av sjølve murararbeidet. Ein må søkja å tilbakeføra murverket i dei skadde delane til ei form og eit preg som mest mogleg svarer til den opphavlege. Samtidig vil det vera avgjerande at murverket vert atterreist som solid og varig – med basis i godt tradisjonelt handverk.

Det skal endå ein gong understrekast at det er særsvanskeleg å vurdere skadeomfanget og omfanget av reparasjonsarbeidet, fordi vesentlege faktorar per i dag ligg løynde bak og under dei ytre delar av murverket. Det vedlagde kostnadsoverslaget – som er utarbeidd etter beste skjøn – må derfor lesast med dei påkravde atterhald.

Frekhaug 27.02.23

Med venleg helsing
Haakon Aase

Referansar:

Rapport frå Haakon Aase Tørrmuring datert 04.02.2010

Rapport frå Haakon Aase Tørrmuring datert 11.10.2019

Figur 2 Innringa med raudt er eit område i overflata av brua med eit tydeleg søkk, ein klar indikasjon på skade under.

Figur 3 Frå dei nedre delane av murverket: steinar på veg ut.

Figur 4 Same som ovanfor: Steinar på veg ut i den nedre delen av murverket

Figur 5 Tydeleg utposing i området mellom dei to vassfara.

Figur 6 Verken nedstrøms eller i dei to vassfara har ein konstatert skade på murverket.